

Redaktørens forord

Nu er *Dansk Sociologi* gået ind i sit 13. udgivelsesår, som vi ikke håber bliver et ulykkesår. Vi har for kort tid siden ladt, hvad der på mange områder blev et *annus horribilis* bag os. Det foregående år var kendetegnet ved international krise og krig, terrorisme, spredning af sygdomme blandt dyrebæstninger, økonomisk afmatning, systemskifte på de hjemlige politiske kanter o.s.v. Alt dette bidrog til en trykket og pessimistisk stemning, som heller ikke har forbigået den sociologiske verden, og som også har haft efterdønninger ind i det nye år.

Vi bragte i det forgangne år artikler om så forskellige temaer som etnicitet, barndom og ungdom, køn, religion, identitet, medierne, globalisering og det internationale samfund, virksomhedsstyring m.v., og vi havde et helt temanummer dedikeret til biografiforskning. Alt i alt dækkede vi i tidsskriftet mange af de klassiske sociologiske kerneområder ganske godt samtidig med, at vi også fik vist nye og spændende sider af sociologien. Det er vores forhåbning, at vi også i dette år kan bidrage med såvel nyskabende som tankevækkende artikler af sociologisk karakter.

Dette nummer indleder vi med at markere et dødsfald inden for vores disciplin. Den 23. januar døde den store franske sociolog Pierre Bourdieu. Han var om nogen manden, der holdt den stolte franske tradition i hævd inden for sociologien med utallige omfattende værker inden for socialfilosofi, antropologi og sociologi, hvor han bidrog til konstruktio-

nen af såvel metodiske tilgange som teorier. Han var en af de sidste store polysociologer, der mestrede at kombinere forskellige discipliner og traditioner til sit eget unikke perspektiv. Bourdieus evne til at skrive kritiske, tankevækkende og dybdegående bidrag inden for kønsforskning, økonomisk teori, dagspolitiske temaer, sociologisk epistemologi, kunstkritik m.v. gjorde ham til en af tidens store tænkere. Vi bringer her indledningsvist en kort nekrolog, som vi har modtaget fra en af de sociologer, *Loïc Wacquant*, der (i en periode) arbejdede tæt sammen med Bourdieu. Sammen med sin medskribent, *Craig Calhoun*, gennemgår Wacquant tematisk Bourdieus forfatterskab (fra de første etnografiske undersøgelser i Algeriet til de seneste områder, der optog Bourdieu).

Nekrologen efterfølges af et kort indlæg af *Martin Munk*, der opsummerer hovedpointerne i Bourdieus kritik af den økonomiske teori, som netop var en af Bourdieus hovedinteresser i de sidste leveår. Dernæst bringer vi en ikke tidligere oversat artikel af Bourdieu selv, hvor han på baggrund af sit eget velkendte begrebsapparat (habitus, position, kapital, felt m.v.) foretager en gennemgribende kritik af den økonomiske teori for at overse den sociale og strukturelle side af økonomien, der i sin mikro-orienterede handlingsteori er tilbøjelig til at fundere sin analyse i den rationelle aktørs forventninger om maksimering af afkast etc. Dette tema var i de senere år en af Bourdieus hovedbeskæftigelser sammen med

kritikken af den nyliberale ideologi. De fleste læsere vil nikke genkendende til Bourdieus argument, der holder den sociologiske fane højt og påpeger de sociale aspekter selv i analyser og discipliner, der i deres udgangspunkt er asociologiske.

Den anden artikel omhandler stil som social markør og er forfattet af *Christel Stormhøj*. Hun beskriver, hvordan unges identitet hænger uløseligt sammen med stilvalg, og hvordan dette stilvalg varierer i forhold til klassiske variable og faktorer som køn, klasse, alder og uddannelse. Teoretisk er det (naturligvis) i særlig grad Bourdieu, som Stormhøj trækker på, og empirisk bygger hendes studium på to grupper af unge mennesker. Herigennem viser hun bl.a., hvordan stil 'sladrer' om sociale identiteter, og hvordan gruppeidentifikation ved hjælp af stil er en kompleks størrelse. Desuden påpeger hun, hvordan der foregår en øget differentiering mellem grupper af mennesker, og at variationen i stil er en af de måder, hvorpå denne differentiering kommer til udtryk.

Dernæst følger en artikel skrevet af *Christian Borch*, der berører det overlappende område mellem sociologi og jura bestående af kriminologi. Artiklens hovedsigte er at belyse den overordnede samfundsmæssige forandring i opfattelsen af kriminalitet og særligt den kriminelle som henholdsvis en social afviger eller som en risikobærer. Ud fra en historisk gennemgang af kriminologiens og kriminalpolitikens udvikling fører Borch os frem til nutiden, hvor en ny 'styringsrationalitet' bliver fremherskende, hvilket på det konkrete plan bevirker en ændret opfattelse af håndteringen af kriminalitet og den kriminelle lovbruder.

Den sidste artikel, vi bringer, er skrevet af *Dorte Caswell* og *Ida Schultz*, der formidler resultaterne af deres forsknings-

indsats blandt det såkaldte 'posefolk'. I artiklen gennemgår de nøje deres metodiske og teoretiske overvejelser, hvor Bourdieu også står centralt. Overvejelserne fører frem til et væsentligt empirisk bidrag til hjemløseforskningen om mennesker, der lever på gaden. Netop forfatternes gennemgang af de minutiose teknikker, strategier og rutiner, som posefolket udvikler og dagligt bringer i anvendelse, er spændende læsning også for sociologer, der ikke er hjemme i hjemløseforskningen.

Vores kronik denne gang har et højaktuelt sigte og omhandler den nye politiske linie over for forskning og uddannelse, der bliver lagt op til med den nye regerings mulighed for at navigere til højre i det politiske spektrum. Dette har alvorlige konsekvenser for forskningsverdenen. Godt nok blev universiteternes økonomi uventet og i første omgang 'reddet' på målstregen af Dansk Folkepartis stemmer, men som *Steen Nepper Larsen* konstaterer i kronikken, så er der ingen grund til at være alt for optimistisk, da markedslogikkens instrumentalisering og nyttemaksimering i forhold til forskning og undervisning lurer lige om hjørnet.

Dette fører naturligt over i vores kommentar. Vi bragte i sidste nummer en kommentar om benchmarking, og i denne udgaves kommentar bliver der kritisk fulgt op på diskussionen om dette fænomen, der nu langsomt men sikkert har fundet vej ind i den danske forskningsverden. Her kommenterer *Kamma Langberg* og *Peter Mortensen* på, hvordan de anser benchmarking som et ledelsesmæssigt værktøj, der evt. kan medvirke til højnelsen af kvaliteten af dansk forskning også på det offentligt finansierede område.

Slutteligt bringer vi et review essay, hvor *Margareta Bertilsson* nøje gennemgår en ny sociologisk teoriantologi og

viser, at sociologihistorien i antologiens selektive gengivelse viser et mandsdomineret engelsk-amerikansk foretagende. Et 'felt' i Bourdieus forstand, hvor adgangen til at blive defineret som 'klassiker' er differentieret, og mulighederne for succes er stratificerede. Review essayet kaster lys over antologiens gengivelse af en konsmæssig og territorial skævvridning af sociologien. Dette review essay efterfølges af adskillige boganmeldelser.

Afslutningsvist bringer vi to opfordringer til vores læsere og bidragydere. Da tidsskriftets kvalitet og standard for det første er afhængig af et bredt udbud

af artikler, vil vi opfordre vores læsere til at fatte pennen her i det nye år og forsøge at formidle deres forskning til en bred sociologisk læserskare. For det andet har vi flere gange med glæde konstateret, at dagspressen har kommenteret på tidsskriftets artikler, omend dette ofte er forekommet uden at omtale tidsskriftet. Derfor vil vi også appellere til de skribenter, der har haft bidrag med i *Dansk Sociologi*, og som udtaler sig til pressen på baggrund heraf, om at henvise til tidsskriftet. Det vil være med til at sætte sociologien på landkortet og understøtte den sociologiske offentlighed.

Michael Hviid Jacobsen